

Iedereen telt mee

Jaarprogramma 2010
Bestuurdersvereniging van de Partij van de Arbeid

Inleiding

12 december 2009 is het Centrum voor Lokaal Bestuur door het partijcongres erkend als zelfstandige bestuurdersvereniging van de Partij van de Arbeid. Op dezelfde dag zijn de statuten van het CLB door de contribuanten goedgekeurd. Hiermee is het CLB een zelfstandige neveninstelling van de Partij van de Arbeid geworden. 2010 wordt een spannend jaar voor het CLB en voor de PvdA. Dit jaar zal in het teken staan van de vormgeving van de organisatie, invulling van de nieuwe verplichtingen die voortkomen uit de status van zelfstandige organisatie, vormgeving van de verschillende samenwerkingsrelaties met de vereniging, de WBS en de andere neveninstellingen. De gemeenteraadsverkiezingen op 3 maart zorgen ervoor dat de eerste maanden van 2010 volledig in het teken staan van campagnevoeren en alles in het werk stellen om een goede verkiezingsuitslag te behalen. Na 3 maart, als de stofwolken zijn opgetrokken, zullen we de nieuw gekozen (deel)raadsleden welkom heten. Daarna dient zich hopelijk ook een groot aantal nieuwe wethouders aan. Na 3 maart begint de nieuwe raadsperiode. Wij, CLB'ers zullen een groot aantal welkomstbijeenkomsten in de regio's organiseren in het kader van de kennismaking tussen 'oude' en nieuwe CLB-leden. Daarnaast organiseert het Opleidingsinstituut van de PvdA een aantal leergangen voor nieuwe raadsleden, fractievoorzitters en wethouders. Het CLB zal nauw betrokken zijn bij het vormgeven van deze opleidingen. De nieuwe positie van het CLB brengt een aantal veranderingen mee.

CLB als zelfstandige organisatie

Het grote belang van lokale en regionale politiek voor de sociaaldemocratie en het specifieke karakter van deze bestuurslagen vraagt om een eigen verband van lokale / provinciale politici en waterschappers binnen de PvdA. Het CLB was formeel een onderdeel van de Wiardi Beckman Stichting, maar beide organisaties beschouwden deze constructie steeds meer als kunstmatig en niet goed werkbaar. Binnen de WBS verzelfstandigde het CLB zich waarbij de nadruk steeds meer kwam te liggen op het CLB als netwerkorganisatie in plaats van als wetenschappelijk adviesorgaan voor lokale en regionale politici. In feite was het CLB een bestuurdersvereniging geworden zoals we die ook kennen in andere partijen. Nu de Wiardi Beckman Stichting naar Den Haag is verhuisd en het CLB opnieuw domicilie heeft gekozen aan de Herengracht 54, in het partijkantoor van de PvdA, lag ontvlechting van beide organisaties voor de hand.

Transparantie

Een zelfstandige organisatie biedt ook andere voordelen. Nu het CLB een verenigingsstructuur heeft gekregen en op basis van een eigen programma werkt, wordt de band tussen CLB, zijn dienstverlening en de leden hechter. Door het werken met een eigen begroting en jaarrekening wordt transparant waar de afdracht van de leden van het CLB voor wordt gebruikt en wat de meerwaarde hiervan voor de leden is. Het bestuur functioneert in de nieuwe constructie als werkgever en opdrachtgever voor de kleine professionele staf van het CLB.

Het bestuur van het CLB heeft, in overleg met de besturen van de Wiardi Beckman Stichting en de PvdA, in 2009 het initiatief genomen om de positie van het Centrum te verhelder en verstevigen - en tevens de weg vrij te maken voor een degelijk opleidingsinstituut van de PvdA.

PvdA Opleidingsinstituut

Vanaf 2010 zullen alle scholings- en opleidingsactiviteiten in PvdA-verband worden gebundeld in één opleidingsinstituut, onder verantwoording van de partij. Het CLB maakt

afspraken met het partijbestuur over het opleidingsprogramma en krijgt daarbij de garantie dat de omvang en kwaliteit van het programma aan de wensen van de bestuurdersvereniging voldoen.

CLB – leden

Van het nieuwe CLB zijn de huidige vertegenwoordigers van de PvdA in gemeente, provincie en waterschap lid. De huidige vertegenwoordigers van de PvdA in gemeente, provincie en waterschap zijn leden met stemrecht. Hun lidmaatschap vloeit voort uit de functie die zij vervullen is daaraan onlosmakelijk verbonden. Daarnaast heeft het CLB buitengewone leden. Buitengewone leden kunnen kandidaten die op een kandidatenlijst voor gemeente, provincie of waterschap staan of oud-bestuurders of volksvertegenwoordigers van deze organen. Het CLB wil op deze wijze de brug slaan tussen leden met minder en meer ervaring. De buitengewone leden hebben geen stemrecht binnen de vereniging. Alle leden van het CLB zijn de primaire doelgroep voor de CLB-activiteiten.

Doel van het CLB

De vereniging stelt zich ten doel de toepassing van de sociaaldemocratische beginselen in gemeenten, deelgemeenten, stadsdelen, provincies, waterschappen en andere regionale publiekrechtelijke lichamen te bevorderen.

Aan dit doel zal op verschillende manieren worden gewerkt. De taken en functies van het CLB zijn:

- het informeren, adviseren en ondersteunen van de leden van de vereniging;
- het bieden van inhoudelijke voeding, mogelijkheden voor ervaringsuitwisseling en het bieden van een platform voor discussie voor lokale en regionale politici;
- het ontdekken / ontwikkelen en toegankelijk maken van inhoudelijk en /of geografisch georganiseerde netwerken van en tussen lokale en regionale politici. In deze netwerken zal het ook gaan om deskundigheid van de leden te mobiliseren en toegankelijk voor andere leden te maken.

Daarnaast zal het CLB adviseren over politiek-bestuurlijke onderwerpen en hierover debat entameren en stimuleren. Het CLB kan hiervoor eigen standpunten ontwikkelen. Hiervoor zal het CLB de platformfunctie vervullen voor lokaal- en regionaalpolitieke gezichtspunten binnen de Partij van de Arbeid.

Het nieuwe CLB zal hiervoor een website en publicaties verzorgen, waaronder ons maandblad Lokaal Bestuur. Het CLB zal als makelaar optreden voor scholing en opleiding binnen de PvdA daar waar het gaat om vragen en behoeften vanuit de lokale en regionale politici en het aanbod binnen het opleidingsinstituut van de PvdA.

Wenkend perspectief

Het CLB streeft naar een gezaghebbende positie als bestuurdersvereniging van de PvdA. Deze gezaghebbende positie zal inhoudelijk worden verworven onder andere door vooral de talenten en deskundigheden van de eigen leden te mobiliseren en toegankelijk te maken maar ook door het inhoudelijk voeden van zijn leden. Voor deze inhoudelijke voeding zal ook nauw worden samengewerkt met de WBS.

De bestaande activiteiten zullen in 2010 worden voortgezet en worden beoordeeld en gewogen op hun doelmatigheid in relatie tot hun bijdrage aan het verwerkelijken van het hier geschetste perspectief. Waar nodig worden nieuwe activiteiten die beter aansluiten op dit perspectief ontwikkeld.

Bestuur CLB

Het CLB heeft een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. In het algemeen bestuur is plaats voor 18 leden. Elk gewest en de afdelingen Amsterdam en Rotterdam kunnen elk een lid voor het CLB-bestuur voordragen. Daarnaast zijn er drie adviserende leden. Deze zijn de secretaris van het CLB, een lid van het Partijbestuur van de PvdA en een lid van de Tweede Kamerfractie van de PvdA. De voorzitter van het CLB wordt benoemd door de Algemene Ledenvergadering.

De voorzitter van het CLB is adviserend lid van het landelijk bestuur van de PvdA.

Bijlage 1 geeft de samenstelling van het CLB-bestuur op 1 januari 2010 weer. Deze samenstelling zal ten gevolge van de gemeenteraadsverkiezingen in maart wijzigen.

In 2010 zal in het kader van de invulling van het huishoudelijk reglement verder gekeken worden naar de wijze waarop de leden van het Algemeen Bestuur worden benoemd en de wijze waarop de leden van het CLB daar invloed op kunnen hebben. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan regionale werkgroepen of afdelingen.

Staf CLB

De bestuurdersvereniging wordt ondersteund door een kleine professionele staf bestaande uit een beleidsmedewerker (0,6 fulltime formatieplaats), een eindredacteur Lokaal Bestuur (0,6 fulltime formatieplaats), een secretariaatsmedewerker (0,8 fulltime formatieplaats) en een secretaris (fulltime formatieplaats).

Communicatie

Als zelfstandige organisatie zal het CLB een eigen communicatieplan op gaan stellen. De communicatiestrategie wordt gericht op het vergroten van het draagvlak van het CLB onder zijn leden en de betrokkenheid van de leden bij het CLB en de activiteiten van het CLB.

De netwerkfunctie van het CLB zal hierin centraal staan.

De activiteiten en communicatie van het CLB zullen worden voorzien van een rode draad, een thema dat aansluit bij de slogan voor de gemeenteraadsverkiezingen 2010, Iedereen Telt Mee en hoe wij onze sociaaldemocratische beginselen vorm geven.

Netwerken en Activiteiten

© Burgemeestersdag

De burgemeestersdag 2010 organiseren wij eind mei/begin juni in Rotterdam. Op uitnodiging van Ahmed Aboutaleb zijn alle PvdA-burgemeesters van harte uitgenodigd de 'Maasstad' te komen bezoeken.

© Wethoudersdag Den Haag

In mei/juni worden alle wethouders uitgenodigd voor een netwerkbijeenkomst met de fractie in de Tweede Kamer en de bewindspersonen van de PvdA. Naast een informele (borrel)mogelijkheid biedt de bijeenkomst de kans om kennis te maken met de Tweede Kamerleden en inhoudelijke zaken uit te wisselen.

© Statendag

In 2011 zijn de verkiezingen voor de Provinciale Staten, dus hebben we nog één jaar te gaan om te laten zien wat de PvdA in de verschillende provincies voor elkaar heeft gekregen. Tijd om onszelf te profileren! Het CLB zal in het najaar weer een Statendag organiseren om met Statenleden, gedeputeerden en andere PvdA-politici samen de balans op te maken ten aanzien van de voor de PvdA belangrijkste provinciale ambities.

© Waterdag

PvdA-bestuurders van de waterschappen zijn in de nieuwe opzet van het CLB ook lid van de vereniging geworden. Ook voor de waterschappers wordt passende ondersteuning ontwikkeld / aangeboden in samenwerking met het waternetwerk.

© Regionale CLB-netwerken

Na de gemeenteraadsverkiezingen is het een zeer geschikt moment om te starten met regionale CLB-bijeenkomsten. Per regio worden alle CLB'ers plus de regionale Kamerleden uitgenodigd om kennis te maken. Nieuwelingen krijgen zo op een informele manier de kans om collega's en andere bestuurslagen te leren kennen. Ook oud-bestuurders worden benaderd om een rol te vervullen in deze bijeenkomsten. Het initiatief van deze bijeenkomsten ligt bij het CLB, de CLB-bestuursleden zullen als gastheren en -dames optreden in de eigen regio. In het najaar van 2010 zullen vervolgbijeenkomsten georganiseerd worden, om zo het netwerk in stand te houden en uit te breiden. Op deze netwerkbijeenkomsten kunnen regionaal interessante thema's worden besproken.

© Thematische netwerken

In de Tweede Kamer wordt vaak gesproken over onderwerpen die de lokale en provinciale politici aangaan. Het is daarom belangrijk dat er goede contacten bestaan tussen de landelijke fractie en de wethouders en volksvertegenwoordigers in het land. Op verzoek van de fractie of vanuit het land kunnen thematische bijeenkomsten georganiseerd worden, ter bevordering van partij-afstemming en kennisoverdracht. Thema's kunnen bijvoorbeeld zijn: krimp in de gemeente / regio en sociaaldemocratisch besturen, onderwijs / leerplicht / regionale samenwerking en sociaaldemocratisch besturen.

Andere vormen van thematische netwerken worden gevonden door aan te sluiten bij reeds bestaande vormen van inhoudelijke samenwerking..

⊙ **G 4 overleg / 100.000+ gemeenten**

Een groot aantal fractievoorzitters uit de grotere afdelingen komt een paar keer per jaar bijeen om te spreken over de voor hen specifieke problematiek. Het CLB ondersteunt dit netwerk zowel organisatorisch als inhoudelijk.

⊙ **Fractievoorzitters Provinciale Staten**

De fractievoorzitters uit de Provinciale Staten komen 2 keer per jaar bij elkaar om over inhoudelijke thema's te spreken en om elkaar op de hoogte te houden van actuele thema's uit de verschillende provincies.

⊙ **Gedeputeerdenoverleg**

Vier keer per jaar komen de gedeputeerden van de PvdA bij elkaar om over specifieke PvdA-onderwerpen te spreken. Daarnaast bestaat er een afvaardiging van gedeputeerden die 4 keer per jaar overleg hebben met de PvdA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer en de partijvoorzitter.

⊙ **Jonge talenten**

Het netwerk voor jonge politici is een actief netwerk bestaande uit PvdA-politici jonger dan 35. Per jaar worden er gemiddeld drie netwerkbijeenkomsten georganiseerd, een van de politici is dan gastheer/gastvrouw in de eigen gemeente. Naast een inhoudelijk programma is ook het sociale contact een belangrijk onderdeel van de netwerkactiviteiten. Gemiddeld nemen 30 politici aan dergelijke bijeenkomsten deel.

In 2010 wil het CLB 2 bijeenkomsten organiseren, voor de zomer en in het najaar.

⊙ **Nazorg en activering**

In 2005 heeft het CLB een netwerk opgericht bestaande uit twee ervaren partijgenoten per gewest, om periodiek contact op te nemen met recent vertrokken wethouders, burgemeesters en gedeputeerden. Om de redenen van het vertrek nog eens in een persoonlijk gesprek te vernemen, maar ook om wat af te raken van het beeld van de PvdA als 'kille' partij die geen oog zou hebben voor de persoonlijke aspecten van politiek. Bovendien kan een bestuurder die ergens vertrokken is, ergens anders opnieuw goed werk verrichten voor de partij.

⊙ **Bemiddeling**

Het CLB neemt deel aan het overleg van de partij wat betreft bemiddeling en het helpen oplossen van (interne) conflicten. De aanleiding voor conflicten kunnen divers zijn. In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen kan de kieslijst een bron van ergernis zijn. In dit type situaties wordt (procedureel) advies gegeven vanuit het CLB of het Partijbureau. Dit is niet in alle gevallen genoeg. In een aantal gevallen is bemiddeling nodig. Voor deze bemiddeling wordt een pool van bemiddelaars ingericht die ter plekke aan het werk kunnen gaan.

Gestreefd wordt naar een beschikbaarheid van minimaal 2 bemiddelaars per gewest.

⊙ **Wibautlezing**

De twaalfde Wibautlezing zal op 4 februari 2010 worden uitgesproken door Lodewijk Asscher, wethouder te Amsterdam. Het thema van de lezing is: 'Dromen van toen en nu. De lezing vindt plaats in Amsterdam.

© CLB-festival / Algemene Vergadering

Het 14^e CLB-festival van het binnenlands bestuur zal in 2010 plaatsvinden in november. Het thema voor het festival wordt later ingevuld.

Het festival heeft een inhoudelijke component en een feestelijk accent. Het festival vervult een belangrijke rol in de netwerkfunctie van het CLB. Het CLB-festival wordt gecombineerd met de Algemene Ledenvergadering van het CLB. Tijdens dit deel zullen de zakelijke agendapunten worden behandeld die voortvloeien uit de nieuwe verenigingsstructuur. In 2010 zal dat in ieder geval de vaststelling van het Huishoudelijk Reglement betreffen.

Communicatiemiddelen

© Lokaal Bestuur

Lokaal Bestuur komt 10 maal per jaar uit. Het eerste halfjaar zal het blad in het teken staan van de verkiezingscampagne, de resultaten die op 3 maart worden behaald en de gevolgen die dit heeft voor de positie van de PvdA in de colleges. De redactie is bezig met het aantrekken van enkele nieuwe leden uit de provinciale bestuurslaag.

Lokaal Bestuur zal ook worden afgestemd op de vernieuwing binnen het CLB, waarbij gestreefd wordt naar de versterking van de platformfunctie en meningsvorming binnen het CLB.

© Website

De website is eind 2009 geheel vernieuwd. De website moet een bron van informatie voor CLB-leden en andere geïnteresseerden worden. Naast standaardinformatie over het CLB is de agenda van CLB-activiteiten een belangrijk item. Daarnaast zal de website ook worden gebruikt voor opiniepeilingen.

© CLB-zoek

Iedere volksvertegenwoordiger en bestuurder van de PvdA in gemeente, provincie en waterschap kan via MijnPvdA beschikken over de contactgegevens van zijn of haar collega's. Op deze manier is heel gemakkelijk een wie-is-wie-gids per regio te maken. Op MijnPvdA kunnen alle CLB'ers zelf aangeven welke woordvoerderschappen zij hebben. Via een selectie-instrument kan het CLB dan veel gerichtere uitnodigingen versturen, zodat het aantal 'onnodige' e-mails flink zal dalen.

Samenvattend:

Activiteit	Aantal bijeenkomsten	Thematisch	Geografie doelgroep	Bestuurlijke laag / samenwerking
Burgemeestersdag	1	Ja	Landelijk	Lokaal
Wethoudersdag	1	Ja	Landelijk	Lokaal / nationaal
Statendag	1	Ja	Provinciaal	Provinciaal / nationaal
Waterdag	1	Ja	Regionaal	Regionaal / provinciaal / nationaal
Regionale netwerken	25	Ja	Regionaal	Lokaal
Thematische netwerken	3	Ja	Landelijk	Lokaal / WBS
Fractievoorzitters P.S.	2	Ja	Landelijk	Provinciaal
Gedeputeerdenoverleg	4	Ja	Landelijk	Provincie / nationaal / Partijbestuur
Jonge talenten	2	Ja	Landelijk	Lokaal / afhankelijk van vraag
Bemiddeling	vraagafhankelijk	n.v.t.	Provinciaal	Lokaal / provinciaal
Wibautlezing	1	Ja	Landelijk	Lokaal/ provinciaal / nationaal
CLB festival	1	Ja	Landelijk	Alle

Ondersteuning

© Advies

Het geven van advies is een belangrijk onderdeel van het werk van het CLB. Met zowel inhoudelijke, procedurele als juridische vraagstukken kunt u bij het CLB terecht. In sommige gevallen mondt een adviesaanvraag uit in een bemiddelingstraject.

© Wethoudersdatabank

Sinds maart 2002 is het door de invoering van het dualisme mogelijk om wethouders van buiten de gemeenteraad aan te stellen. Deze wethouders hebben niet op de kandidatenlijst van de partij gestaan, zij komen van buiten de lijst en vaak ook uit een andere gemeente.

Sinds de verkiezingen van 2006 zijn ongeveer 30 kandidaten via bemiddeling van het CLB aan gemeenten gekoppeld. Met het oog op de komende verkiezingen willen wij fracties en kandidaten graag attenderen op de databank voor wethouders. Hierbij zijn twee invalshoeken: het zoeken naar kandidaten en het aanbod van kandidaten.

Op de website van de PvdA staan de profielen voor wethouder, burgemeester, Eerste- en Tweede Kamerlid, en toezichthouder bij een maatschappelijke organisatie. Hier kan een kandidaat nagaan of hij/zij beschikt over de noodzakelijke kwaliteiten, kennis en ervaring. Iedereen die geïnteresseerd is in een functie en zich herkent in een profiel kan zich aanmelden voor de databank. Op de website staat ook vermeld hoe de selectieprocedures in elkaar zitten, dit verschilt per functie.

De Burgemeesterspool

Tweede Kamerlid Pierre Heijnen is portefeuillehouder burgemeestersbenoemingen voor de PvdA. De afgelopen jaren is een flink aantal burgemeesters van PvdA-huize benoemd, zeker in grote steden. Ook Heijnen doet mee met de landelijke scoutdatabank en roept geïnteresseerden op zich aan te melden via de website van de PvdA.

© Basisverkiezingsprogramma Provinciale Statenverkiezingen 2011

Alle aandacht gaat momenteel naar de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2010, maar slechts één jaar later zijn de Provinciale Staten weer aan de beurt. In aanloop naar deze verkiezingen (maart 2011) zal het CLB wederom een basisverkiezingsprogramma opstellen, waar de gewesten gebruik van kunnen maken en geïnspireerd door kunnen raken bij het opstellen van hun eigen programma's.

In het voorjaar van 2010 zal een werkgroep onder procesmanagement van het CLB gaan werken aan de ontwikkeling van dit programma. Zowel voor de input als voor de toetsing wordt een beroep gedaan op de leden van het CLB. Het doel is om het basisverkiezingsprogramma in juni gereed te hebben.

© Regionaal / politieke gezichtspunten

Het CLB draagt bij aan meningsvorming binnen de PvdA. Dit doet het CLB onder andere door het bieden van een platform voor lokaal / regionale politieke gezichtspunten. Veelal zal het hierbij gaan om thema's die verder worden uitgewerkt binnen het CLB, bijvoorbeeld het thema Middenbestuur.

In aanloop naar de landelijke verkiezingen in mei 2011 moet er binnen de partij opnieuw gesproken worden over de positie van het middenbestuur, mede ook in het licht van de heroverwegingen van het kabinet. Eén van de 20 ambtelijke commissies die door de regering aan het werk zijn gezet, zal zich buigen over dit vraagstuk en in het voorjaar van 2010 met advies komen.

Een ander voorbeeld van een thema in dit verband is de houdbaarheidsdatum van de wethouder, gelet op de vele wethouders die niet de termijn van vier jaar (kunnen) volmaken

© **Onderzoek**

Het CLB zal na de raadsverkiezingen bekijken op welke manier onderzoek naar de verkiezingsuitslag kan bijdragen aan het werk van het CLB. Uiteraard zullen wij een uitgebreide verkiezingsanalyse maken en publiceren in Lokaal Bestuur. De verkiezingsuitslag en daarmee de financiële positie zijn medebepalend of de analyse ook in een aparte publicatie zal verschijnen.

Tot slot

Dit is het eerste werkplan van het CLB als zelfstandige bestuurdersvereniging. Dit werkplan bouwt in grote mate verder op bestaande activiteiten van het CLB. De effecten van de verzelfstandiging en de wensen van de leden van het CLB kunnen aanleiding vormen voor een bijstelling. Op deze wijze kan verder gewerkt worden aan het concretiseren en invullen van het wenkend perspectief zoals dat in het eerste deel is verwoord.